

kontakten

PERSONALTIDNING FÖR ERICSSONKONCERNEN NR 5 NOVEMBER 1982 ÅRGÅNG 43

LM Ericsson köper Facit: "ALLA TJÄNAR PÅ AFFÄREN"

Foto: Arne Flinck

Det sedan länge väntade LM Ericsson-köpet av Facit AB – med sin huvudinriktning på konsorsprodukter – blir verklighet vid årsskiftet. Ericssonkoncernen expanderar alltså ytterligare inom området kontorsautomation.

En principöverenskomelse är klar med säljaren Electrolux, som år 1973 för cirka 60 miljoner förvärvade Facit; några käppar i hjulen lär knappast finnas, som kan stjälpa den slutgiltiga uppgörelsen.

Ty sällan har så stor enighet rått inom svensk industri och hos berörda parter om att tiden nu är mogen för denna mycket logiska affär "som alla bör tjäna på".

Fusionen kan även ses som en bekräftelse på att

samarbetet mellan Facit och Ericsson Information Systems (EIS), inom främst telex- och printerområdet som pågått under de senaste åren, burit god frukt (ERITEX 10) och stärkt förväntningarna på en fortsatt lyckosam utveckling.

Facit har – liksom LM Ericsson – under årens lopp omvandlats från ett mekaniskt verkstadsföretag till en avancerad elektronikindustri. Facits produktprogram, som bland annat omfattar mikrodata och skriv- och

Vackert belägen vid Mörrumsån ligger Facits Svängsta-fabrik. Här och i Bräkne-Hoby, några mil från Svängsta, tillverkas Facits elektroniska skrivmaskiner. ERITEX 10 produceras till största delen i Svängsta och de första levereras nu till svenska televerket. Antalet anställda i de två fabrikena uppgår till cirka 900.

räknemaskiner, kompletterar EIS verksamhet med större datorsystem och kommunikation.

Facit, som är specialiserat på marknadsföring till kontor i så gott som hela världen, ger Ericssonkoncernen utökade resurser att utveckla, tillverka och marknadsföra ett vidgat program av datasystem, kontorsautomation och telekommunikation för den internationella marknaden.

På sidorna 4–6 presenterar vi det blivande nya dot-

terbolaget Facit AB; det är bland annat företagsdata, intervju med Facits VD Leif Johansson, samt uttalanden av representanter för personalorganisationerna.

Det här numret av Ericssonkoncernens personaltidning KONTAKTEN har distribuerats till Facits personal.

Fredrik Lagerman ska ha ett varmt tack för sin omfattande hjälp med material för artikeln om Facit AB.

Ett annorlunda nätbyggnadsprojekt SIDORNA 7–10

MARCUS WALLENBERGS GULDMEALJÖRSFOND . . .

Teknologie doktor Marcus Wallenbergs Fond för Telefonaktiebolaget LM Ericssons Guldmedaljörer bildades genom en gåva på en miljard kronor av dr Wallenberg i samband med guldmedaljutdelningen på Stockholms Stadshus den 16 december 1968.

Doktor Wallenberg har därefter till fonden överlämnat ytterligare en och en halv miljon kronor som gåvor. Den senaste gåvan på en miljon kronor kungjordes i samband med bolagsstämman i juni 1977, då doktor Wallenberg avgick som ordförande och valdes till hedersordförande i styrelsen för Telefonaktiebolaget LM Ericsson.

Fondens uppgift är att utöva hjälpverksamhet till förmån för behövande bland Telefonaktiebolaget LM Ericssons och dess svenska dotterbolags guldmedaljörer samt makar till sådana.

Bidrag kan ur avkastningen av fondens kapital lämnas

- för vård i hemmet eller för eftervård i samband med långvarig sjukdom
- för rekreationsvistelse i samband med konvalescens efter sjukdom
- i andra fall av ekonomiska svårigheter för vederbörande, framförallt om de uppstått av orsaker, varöver denne ej kunnat råda

- i sådana humanitärt angelägna fall där ett bidrag är ägnat att skänka glädje åt och underlätta livet för ensamma, äldre människor i det moderna samhället.

Ansökan till fonden kan göras när som helst. Adressen är "Guldmedaljörsfonden" Telefonaktiebolaget LM Ericsson, 126 25 Stockholm.

Personalkontoren och personalkonsulenter kan hjälpa till med att förmedla ansökningar till fonden.

Närmare upplysningar om fondens verksamhet lämnas även av Gunvor Odbratt

(PLP) telefon 08/719 3368 och Mikko Andersson (DKFC) telefon 08/719 3369 samt av Isabelle Brandt (f d SKV) telefon 08/28 66 72 eller 08/47 88 38 och Sven Blohm (f d LME/HF) telefon 08/46 86 48. Brandt och Blohm träffas säkrast mellan åtta och tio vardagar.

Sedan fonden bildades 1969 har den fram till och med 1981 delat ut 1 590 582 kronor fördelade på 1 416 bidragsposter mellan 500 och 3 000 kronor.

Bidragen per år har varit:

1969	46 600
1970	73 200
1971	64 800
1972	68 200
1973	71 900
1974	61 800
1975	67 400
1976	87 482
1977	114 200
1978	172 000
1979	248 900
1980	277 400
1981	236 700

... OCH FOND FÖR VETENSKAPLIG FORSKNING OCH UTBILDNING

Marcus Wallenbergs Fond för vetenskaplig forskning och utbildning har utsett 1982 års stipendiater. Fyra av de åtta kommer från Ericsson i Sverige.

Totalt inkom 45 ansökningar och det belopp som stod till förfogande för årets stipendiater uppgick till 868 000 kronor.

Information om ansökningar till 1983 års stipendier sänds ut under februari nästa år.

Stipendiaterna är följande:

Ivar Jacobson (LME/DTX)

Studier inom funktionella språk och här till associerade nya datorarkitekturer vid MIT, USA.

Ivar
Jacobson
LME
HF/DTX

Thomas Kronhamn (LME/MI/ST)

Studera teorier och metoder inom området radar vid MIT, USA.

Thomas
Kronhamn
LME
MÖ/MI/ST

Göran Fagerström (LME/A/UME)

Studier i Computer Engineering vid Stanford, USA.

Göran
Fagerström
LME
ÄL/A/UME

Niklas Nordström (SRA/H/M)

Studier till filosofie doktor (Ph. D.) inom området elektronik datorvetenskap vid Berkeley, USA.

Niklas
Nordström
SRA
KI/H/M

Angel J Fernandéz (ITS/Spa-nien)

Studier i produktionsteknik för elektroniktillverkning vid lämpligt studiecentrum i USA eller annat land.

Gerson R Freitas (EDB/Bra-silien)

Studier i Operation Research vid Stanford, USA.

José A Ayala (TIM/Mexiko)

Studier i administration vid International Affairs College, Ohio, USA.

Adel Ghanem (TKE/Egypten)
Studier i Computer Science vid University of Buffalo, N Y, USA.

Nytt om "brons" och "guld":

AKTIER I STÄLLET FÖR KONTANTER

Nu blir vi allt fler aktieägarare medarbetare inom Ericsson-koncernen. Från och med i år delas det nämligen ut aktier i stället för, som tidigare, kontanter till våra bronsplakettörer och guldmedaljörer.

Guldmedaljörerna får ett LME-aktiebrev värt cirka 2 000 kronor hemsänt till bostadsadressen, medan bronsplakettörerna får sitt aktiebrev på cirka 1 000 kronor vid den sedvanliga utdelningen på arbetsplatsen. Observeras bör, att skatteavdrag har gjorts med 1 600 respektive 800 kronor.

De två "förtjänst-teckens-paketen" ser ut så här:

- **BRONS kräver 20 tjänste-år.** Aktier för cirka 1 000 kronor. Skatteavdrag gjort med cirka 800 kronor. Nål till herrarna. Brosch till damerna. Plakett utdelas ej längre! Utdelning (LME/HF m fl) måndagen den 13 december (preliminärt) med gemensam middag.

- **GULD kräver 30 tjänsteår.** Aktier för cirka 2 000 kronor. Skatteavdrag gjort med cirka 1 600 kronor. Aktiebrevet sänds hem till bostaden.

Guldmedalj i miniatyr. Guldlocka och guldnål till herrarna. Guldarmband och brosch till damerna. Utdelning fredagen den 3 december klockan 18 vid festmiddag med dans i Stockholms Stadshus.

Anställda inom Ericsson Information Systems AB (EIS), som tidigare arbetat hos Datasaab, Saab-Scania, Stansaab etc, kan vara kvalificerade för koncernens olika förtjänsttecken. Information har gått ut till EIS personal genom deras tidning ERINFO.

OFFICIELLT

● **LM ERICSSON:** Den 15 november lämnade **Gösta Larsson** befattningen som KA/SIC för att övergå till verksamhet utanför bolaget (teknisk direktör i läkemedelsföretaget Fortia-Pharmacia). Han efterträddes av Visbyfabrikens chef **Karl-Erik Eriksson**.

Karl-Erik Eriksson
KA/SIC

Den 1 november utsågs **Kjell Nilsson** (fd XF/FNC) till ny F/ZC efter **Tord Andersson**, som nu är HC.

Kjell Nilsson
XF/ZC

Den 1 december utses **Göran Sundelöf** (fn XT/UC) till ny XF/GC efter **Torbjörn Andersson**, som nu är XKC.

Göran Sundelöf
XF/GC

● **AB RIFA:** Ny produktchef i Kalmar med ansvar för Rifas samlade internationella verksamhet för precisions- och plastfilmskondensatorer är **Tommy Palmqvist**. Han kommer från Gylling Elektronikprodukter AB, där han var marknadschef.

Tommy Palmqvist
RIF/KM/CL

● **ERICSSON INFORMATION SYSTEMS SVERIGE AB:** Till chef för en nyinrättad enhet för marknadsutveckling vid Ericsson Information Systems Sverige AB (EIV) har utsetts **Nils Wilborg**. Han var tidigare ansvarig för företagets försäljning till bank- och offentliga sektorn.

Nils Wilborg
EIV
BA/VBC

● **LM ERICSSON TELEMATERIEL AB:** **Gunnar Walstam** har anställts som affärsutvecklare vid LM Ericsson Telemateriel AB (LMS). Han kommer från Bain & Co, där han arbetade med managementfrågor i USA och Storbritannien.

UTLANDSTJÄNST

AUSTRALIEN: **Lars Estberger** tjänstgör som VD i LM Ericsson Pty Ltd (EPA).

BOLIVIA: **Bengt Linder** tjänstgör som VD i Ericsson de Colombia S A (EDC).

IRAK: **Bertil Lundström** tjänstgör som "Contracts Manager Network Project" och **William Pearson** som "Engineering Manager". **Eilert Karlsson** innehar befattningen som "Invoicing and Collecting Manager". **Christer Hedberg** tjänstgör som "Accounting Manager".

LIBANON: **Tomas Martinsen** har bytt stationeringsort från Angola till Libyen, där han tjänstgör som "Project Manager Gas Pressurisation of P&T Cable Network Project".

NIGERIA: **Suresh Patel** tjänstgör i befattning som "Financial Manager".

PAKISTAN: **Agne Jansson** tjänstgör som installationschef.

SAUDI-ARABIEN: **Anders Eriksson** och **Alf Juhlin** är båda "Project Manager". **Roland Engman** tjänstgör som "Manager Installation Coordinator" och **Sören Jespersen** som "Invoicing Manager".

SPANIEN: **Ingemar Naeve** tjänstgör som marknadschef.

SYDKOREA: **Olof Haag** är VD i Erifon AB, South Korean Branch. **Bo Almlöf** har befattningen "Project Manager".

TUNISIEN: **Carl Brooling** tjänstgör som "Manager Public Communication" och **Olle Olsson** som "Manager for TKT".

USA: **Claes Schmidt** tjänstgör i befattningen som "Product Manager-Trunk Transmission". **Dick Ryberg** har befattningen "Director Public Switching".

VÄST-TYSKLAND: **Magnus Falk** tjänstgör i befattningen som "Regional Manager".

ZAMBIA: **Håkan Rusch** tjänstgör som "Financial Manager".

SVERIGE: Följande medarbetare har avslutat kontrakt i Saudi-Arabien, **Bengt Forsberg** tjänstgör nu på DFO, **Lars Sköld** på DJF, **Kjell Lindberg** på MIF/RDI, **Leif Huus** på XK/KR, **Bengt Herbrner** på XK/H, **Peter Sönäs** på Z/NF, **Anders Larsen** på X/IZE, **Martin Svensson**, på X/HG, **Torgny Sandberg** på KF, **Nils-Gunnar Kling** på XF/OG, **Tomas Sieurin** på XF/SE, **Anders Carlsson** hos LMS, **Henry Höglund** på XF/ZD, **Rune Johansson** på XF/SU, **Robert Ervenius** på XK/KN och **Gennaro Cucarano** på Z/HLM. **Urban Gjerulf** har slutat hos LME.

Staffan Nilsson (Egypten) tjänstgör nu på XF/FVE.

Kontraktet är avslutat i Libyen för **Lennart Rizman** – nu på Z/HL, **Stig Svensson** – nu hos LMS, **Hans-Olof Nilsson** – nu på DRR och för **Rolf Jönsson**, som samtidigt slutade hos LME.

Erwin Wagner har avslutat tjänstgöringen i Mexiko och också slutat hos LME.

Björn Norell och **Hans Moberg** har avslutat tjänsten i Ecuador och är nu på DRR resp XF/LNB.

Claes Persson (Colombia) är nu på XT/RL, **Sven Kilander** (Danmark) är på EIS/UB och **Arne Hansén** tjänstgör vid EIS/O.

Ulf Lindberg (Spanien) tjänstgör nu på SX/VK.

Werner Röhr (England) har börjat tjänst på XF/L. **Anders Qvarford** (USA) tjänstgör på avdelning DE. **Bo Larsson** (Tunisien) tjänstgör på Z/CM och **Leif Johansson** (Brasilien) på DPUR.

NYA PATENT

under tiden 16 juni – 28 september 1982. Förteckningen anger uppfinnarens namn och tjänsteställe samt uppfinningens titel.

Forsberg K S, KA/BTBC – Anordning för avlindning av ett skruvlinjeformat värmebehandlat telefonsnöre;

Eng M G, PJ/X/ITM – Låsmontage av varandra överlappade hållförsedda band;

Larsson H, SRA/H/MTB – Anordning för fasthållning av elektriska insticksdon;

Axelsson N R, SKV/T/KFC, **Wretmark S G**, SKV/T/KC – Förfarande för anslutning av tunna folieskärmar på elkablar;

Johansson J H, KI/RIF/M/TKC – Kopplingsanordning;

Aulin T M, **Rydbeck N R C**, SRA/H/RTA, **Sundberg C-E W** – Omvandlare ingående i en fasmodulator.

RÄTTSLIGT SKYDD AV DATORPROGRAM

Utvecklingskostnaderna för datorprogram utgör idag en stor del av koncernens tekniska kostnader. Det är därför viktigt att vi försöker skydda våra datorprogram mot obehörig användning.

Patentavdelningen har, tillsammans med en grupp representanter från enheter som arbetar med datorprogram, tagit fram en instruktion som beskriver hur vi ska märka kommersiellt viktiga datorprogram för att få skydd enligt copyright-lagarna i skilda länder.

Instruktionen utges som koncernstandard och har fått nummer 0910-101. Den skickas i dagarna ut till samtliga berörda instanser inom koncernen. Beställning av instruktionen kan göras från HF/XK/BFE. Från utlandet kan beställning göras under adress Telefonaktiebolaget LM Ericsson, HF/XF/YLD, S-126 25 Stockholm.

Frågor om instruktionen besvaras av HF/DLP **Majvor Carlsson**, telefon 08/719 3811.

Foto: Arne Flink

I Åtvidaberg startades 1889 en kontorsmöbelfabrik och en verkstad för vagnshjul. Så lades grunden till AB Åtvidabergs Industrier, som år 1965 blev Facit AB och år 1973 övertogs av AB Electrolux. Möbeltillverkningen sker fortfarande här vid vad som juridiskt är Facit ABs huvudkontor. ZätaTryckerierna ABs blankett- och förpackningstryckeri ligger även inom anläggningen, som naturligt nog förändrats och byggts till under årens lopp.

Facit AB, som sedan 1973 är ett helägt dotterbolag till Electrolux, organiserar sin verksamhet i sektorer. De är fyra till antalet och omfattar kontorssystem, kalkylmaskiner, dataprodukter samt kontorsmöbler.

Bolagets VD, 32-årig Leif Johansson, leder verksamheten från Electrolux på Lilla Essingen i Stockholm. Där återfinns även Facit International och sektorledningen för dataprodukter.

Inom Facit ryms också en del fristående företag; det är t ex ett tryckeri, ett sågverk och ett gjuteriföretag.

VERKSAMHETEN I SVERIGE

Vad LM Ericsson tar över vid årsskiftet av Facits verksamhet i Sverige är följande:

- Huvudkontoret i Åtvidaberg med tillhörande kontorsmöbelfabrik med cirka 175 anställda samt ZätaTryckerierna ABs blankett- och förpackningsproduktion med cirka 110 anställda. Från huvudkontoret i Åtvidaberg leds bland annat Facits svenska försäljning och här återfinns sektorledningen för kalkylmaskiner och möbler samt befintlig Zäta-produktion.
- Örsättersfabriken, ett par km utanför staden, med tillverkning av dataprodukter såsom remsstansar och printrar, metallarbeten för möbelfabriken samt en hel del legojobb åt bland annat IBM. Antal anställda cirka 800. Sektorledningen ligger i Stockholm.
- Två fabriker i Blekinge, Svängsta och Bräkne-Hoby, med tillverkning av elektroniska skrivmaskiner. Text- och ordbehandlingsutrustningen ERITEX 10 tillverkas till övervägande delen i Svängstafabriken. Sektorledningen för samtliga typer skrivmaskiner ligger i Svängsta. Antalet anställda cirka 900.
- I kontorssystemsektorn ingår även mikrodatorer med försäljningskontor och viss tillverkning i Malmö.
- ZätaTryckerierna AB i Linköping och med cirka 70 anställda. Här finns ett komplett civiltryckeri som klarar även mycket avancerade jobb. Koncernens trycksaksbeställare rekommenderas att

kontakta "Zäta" för ofertgivning etc.

Vad som inte berörs av samgåendet är Addo-fabriken i Malmö, som ligger kvar inom Electrolux för att försörja koncernen med elektronik till konsument-
608296/12

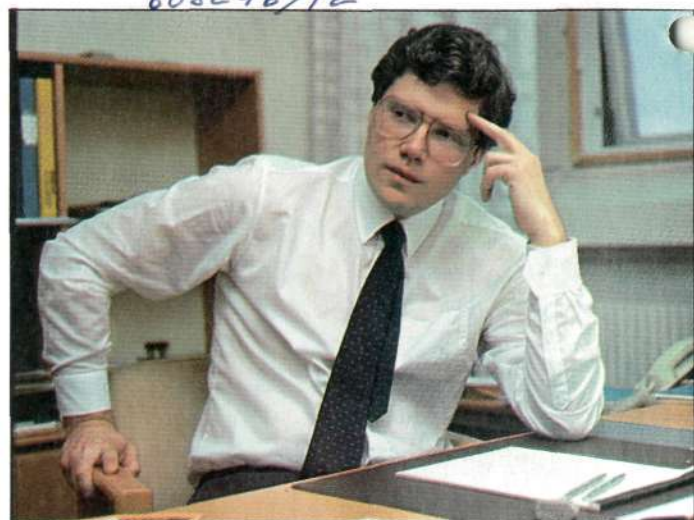

Foto: Karl-Evert Eklund

Facit ABs VD är Leif Johansson, 32 år, som tog över posten efter Anders Scharp. Scharp var tidigare VD i såväl Facit som Electrolux.

FACIT AB

med 80-procentig export

utvecklar och tillverkar

KONTORSSYSTEM

KALKYLMASKINER

DATAPRODUKTER

KONTORSMÖBLER

produkterna. Inte heller nämnda sågverk och gjuteriföretag ingår i köptet.

UTLANDET

Ingår gör följande:

- Brasilienfabriken i Juiz de Fora med tillverkning av mekaniska skrivmaskiner. Cirka 1000 anställda. Sektorledning i Svängsta.
- Produktsamarbetet inom

Foto: Arne Flink

Örsättersfabriken, ett par km utanför Åtvidaberg centrum, togs i bruk 1968. Här tillverkas dataprodukter, bland annat remsstansar och printrar, men även metallprodukter för den egna möbeltillverkningen samt en hel del legojobb.

ERITEX 10 PRODUCERAS NU FÖR TELEVERKET

ERITEX 10 är resultatet av det utvecklings- och leveransavtal som slöts mellan Facit AB och Ericssons Information Systems AB för ca ett år sedan.

ERITEX 10 bygger på Facits minnesskrivmaskin 8110/8111, vilken har vidareutvecklats främst på kommunikationssidan för att klara teletextprotokollet, men även textbearbetnings- och lagringsmöjligheterna har utökats och förbättrats. ERITEX 10 har redan gått i produktion och de första levereras nu till svenska televerket, som beställt 2000 maskiner. Bilden nedan visar i stort sett leveransklara ERITEX 10 i Svängstafabriken.

Televærksmaskinerna görs i särskild färg och säljs under namnet TELETEx 10. I reklamen har man även lanserat "LILL TELETEx".

ERITEX 10 kan ta emot inkommande telex- och teletextmeddelanden direkt till sitt minne när som helst på dygnet. Dessa kan sedan skrivas ut när så önskas. Totalt kan ca 40 000 tecken lagras i minnet.

Vidare kan man skicka text till en annan teletextterminal och även till befintliga telexmaskiner. Detta gör den här maskinen mycket användbar redan från början.

Foto: Arthur Esbjörnsson

TT UTPRÄGLAT EXPORTFÖRETAG

Facits produkter säljs genom 15 dotterbolag och via drygt 100-talet agenter världen över till cirka 120 länder.

Omsättningen låg förra året på drygt 1,3 miljarder kronor. Hela 80 procent av tillverkningen gick på export.

Antalet anställda totalt inom de delar som LM Ericsson övertar uppgår till cirka 4300, därav omkring 2500 i Sverige. Antalet kollektivanställda i Sverige rör sig om cirka 1800.

**Facits VD
LEIF JOHANSSON
har ordet**

Hur ser Du rent allmänt på affären?

— En allmän känsla har vuxit fram inom Ericsson, Facit och Electrolux, att det skulle vara olyckligt om Facit och Ericsson hamnade i en konkurrenssituation. Risken ökade, kan man säga, under 1981 och -82. Genom samarbetet med ERITEX undanröjdes en potentiell konkurrenssituation. Och det stod allt klarare, att det fanns flera områden där Facit och Ericsson mätte bäst av att jobba tillsammans och med väldigt fördelar dessutom.

— Skrivfunktionen är ett område, där Ericsson satsat stora pengar i att få fram en bra ordbehandlingsstation, och där Facit har ett komplett skrivmaskinsprogram till och med mindre avancerad ordbehandling. I denna snittyta mellan avancerad och mindre avancerad ordbehandling hör tex ERITEX 10 — och kanske också ERITEX 100 — och Facits mikrodatorer. Där fanns det en snittyta, som vi definitivt hade börjat konkurrera i, om båda hade fortsatt ensamma.

— Mikrodatorer eller person-

datorer; här var vi redan på väg att konkurrera med varandra i Sverige. Där tror jag vi kan få betydande plusposter genom att slå ihop Facits kunskaper om mikrodatorer med Ericssons system- och kommunikationskunskande.

— Ett annat område är terminaler, där våra är mindre komplicerade, medan Ericsson genom köpet av Datasab blivit väldigt stora på bra "intelligenta" terminaler. Skillnaden håller nu på att minska; Facit var på väg upp i det "intelligenta" området och Ericsson

608296/13

► hade tvingats att gå nedåt. Detta innebar att vi även där skulle konkurrera med varandra.

– Slutligen området printrar, där det också finns goda samordningsmöjligheter. Ericsson har börjat använda allt större mängder printrar och Facit är traditionellt en stor leverantör av sådana, tex till Ericsson. Eftersom printrarna börjar växa in i system av olika slag och kraven på dem ökar ger fusionen Ericsson möjlighet att få en bra och styrd programutveckling.

Varför gjordes inte ägarbytet tidigare – eller senare?

– ERITEX 10 kan man säga fyllde glappet mellan Facits och Ericssons program. Vi inom Facit såg att vi måste vidareutveckla oss och Ericsson måste "längre ner" för att få tag på återförsäljare. Samma förhållande gällde printrar och mikrodatorer.

– Se'n växte allt ihop, eller i varje fall det mesta av verksamheterna, till en snittyta. Då gällde det att klippa till; innan vi på allvar börjat konkurrera med varandra och då det var uppenbart att fördelarna fanns.

Innebär Ericssonägandet en positiv personalutveckling inom Facit?

– Ja, det är alla inblandade överens om. Med det nya ägandeförhållandet så tryggar vi jobben mycket bättre än om Ericsson tex tvingats gå ut och köpa utländsk konkurrent till Facit, och Facit tex slagit sig ihop med en konkurrent till Ericsson. Det var de alternativen som fanns.

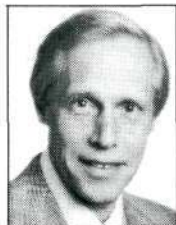
– Fusionen innebär naturligtvis organisatoriska och därmed också personella förändringar. Nyanställningar är dock inte aktuella. Men samgåendet med Ericsson innebär större chans för ökat behov av arbetskraft på längre sikt, än om vi fortsatt var och en för sig.

– Det är ju tyvärr så att arbetsinnehållet är lågt i elektronikprodukterna. För att tex göra en elektronisk skrivmaskin så krävs det bara 38 procent av arbetsinnehållet mot att göra en elektrisk.

– Facit har därför tvingats dra ned på personalstyrkan mycket kraftigt under det senaste året. Just nu ser det dock ut att vara balans. Med tanke på att vi kommer att som fristående bolag intimt höra samman med det expansiva Ericsson Information Systems tror vi starkt på en alltmer ljusnande framtid. **Bert Ekstrand**

Vad tycker du?

"KLART RIKTIG ÅTGÄRD"

Lennart Kullerstrand

Lennart Kullerstrand, chef för Facit International, Stockholm:

– Jag tycker det är en klart riktig åtgärd, som kommer att förstärka den internationella slagkraften för svensk kontorsmaskinindustri. Facits internationella marknadsföringsorganisation kommer att utgöra ett komplement till den som Ericsson redan har. Speciellt med tanke på att Facit är specialiserat på marknadsföring till kontor i så gott som hela världen.

– Det finns många kombinationer vad gäller de båda företagens produktprogram, som kommer att innebära en omedelbar möjlighet att flytta fram positionerna på många marknader.

– Framförallt öppnar samarbetet stora möjligheter att utveckla intressanta produkter för framtidens kontor, där Ericssons resurser och kunskaper i kombination med Facits blir av största betydelse.

– Vi, från Facits internationella organisation, ser fram emot ett intressant och givande samarbete.

"FÖREBYGGA VAKUUM"

Carina Abrahamson

Carina Abrahamson, Facits Verkstadsklubb, Örsättersfabriken.

– Vi ser positivt på LMEs köp av Facit. Om det kommer att bli negativa effekter i framtiden, tror vi definitivt att de effekterna blivit betydligt större om kollisionen hade blivit ett faktum om ett antal år. Man kan här också se hur litet Facit är i förhållande till Ericsson. Vem som skulle gå segrande ur

den striden, är det nog ingen tvekan om.

– Det negativa, som man kan se just nu på Örsättersfabriken, är att den till stor del består av legotillverkning, och att man på alla sätt måste förebygga det vakuum som kan uppstå. Det är inte bara att plocka bort en bit och låta personalen gå på väntetid tills ersättningsjobb kommer. Här måste Electroux, Ericsson och de fackliga organisationerna ta ett gemensamt ansvar. Bitarna måste fogas ihop så smidigt som möjligt, så att inga skarpa, märkbara negativa skarvar blir följden.

– På sikt kommer det helt säkert att bli förändringar när det gäller lokala frågor, men som facklig organisation kommer vi att driva dessa i förhandlingar precis som tidigare.

"HELT POSITIV TILL DENNA AFFÄR"

Åke Ahlsén

Åke Ahlsén, ordförande för SIF-klubben vid Facit i Ätvidaberg. Helt spontant:

– Blev det redan nu? Jag har haft på känn, att en fusion var oundviklig – trodde bara att tiden ännu inte var mogen.

– Jag är helt positiv till denna affär, då den på sikt kommer att gynna Facitverksamheten totalt – både affärs- och sysselsättningsmässigt. Vi har, så att säga, kommit in i rätt kostym.

"VI SLIPPER KONKURRERA"

Lars Svärd

Lars Svärd, ordförande för Verkstadsklubben vid Svängstafabriken.

– Fördelarna med köpet är åtminstone företagsekonomiskt sett fler än nackdelarna. Sortimentet blir bredare och vi slipper konkurrera med varandra,

vilket gör det lättare att öka marknadsandelarna. Detta bör ge tryggare sysselsättning.

– Vissa samordningar måste göras, men de torde inte drabba oss i Blekinge. Tvärtom! Projekt, som tidigare inte varit lönsamma, bör kunna bli det nu. Ericsson har policyn, att man ska ha "fullverkstad", vilket innebär att så många detaljer som möjligt tillverkas vid den producerande enheten.

– En offensiv satsning både utvecklings- och marknadsmässigt är ett livsvillkor. Vi får därvid inte glömma våra basmaskiner 8001, som är grunden till vårt program.

"VISST FINNS DET LJUSPUNKTER"

Bengt Håkansson

Bengt Håkansson, Salf-klubbens ordförande vid Svängstafabriken.

– Visst finns det ljuspunkter i övertagandet. Ericssons tillverkningsprogram är ju mera likt vårt än vad Electrolux är.

– Riskerna på sikt är bland annat, att en del funktioner slås samman och att vi då går miste om arbetstillfällen. Om vissa jobb kan det också bli konkurrans.

"ÖKAD SATSNING PÅ UTVECKLING"

Olle Ågren

Olle Ågren, SIF-klubbens ordförande i Svängsta.

– Jag räknar med att Ericsson kommer att satsa mera på utvecklingsarbete inom vårt område, än Electrolux gjort. Vår utvecklingsavdelning bör vi inte bara få behålla, utan kanske t o m förstärka.

– Ericsson Information Systems har goda erfarenheter av vårt sätt att genomföra ERITEX-projektet, och det gynnar oss.

NÄTBYGGNADSPROJEKT HELT I

ERICSSON-REGI I LIBYEN

I Libyen, Afrika, pågår ett stort nätbyggnadsprojekt, vilket är unikt på så sätt att Ericsson svarar för genomförandet av hela projektet, utan att som normalt är blanda in underleverantörer för grävning av diken, dragning av kabel etc.

Stig Johnson, som tidigare skött informa-

tionen om projektet i Saudi-Arabien och fotochefen vid LM Ericsson Börje Holm, har besökt Libyen. De berättar här i ord och bild om detta specifika nätbyggnadsjobb, och också något om hur vår personal har det i ett för oss nordbor så annorlunda land.

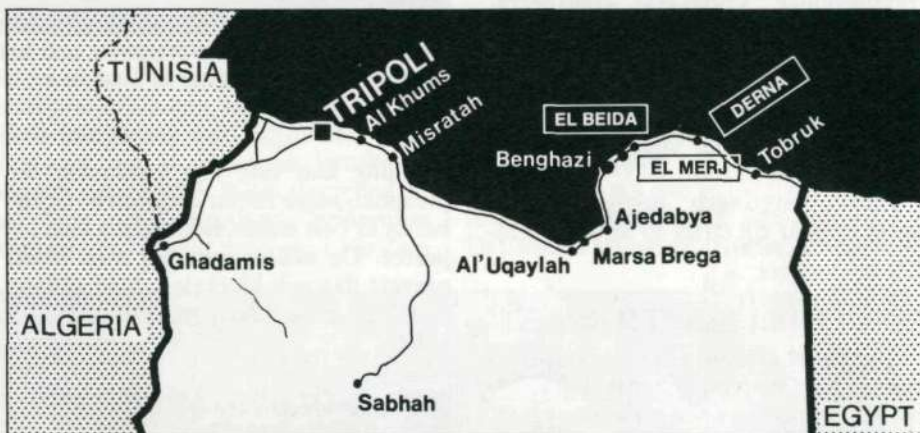
Ericsson har genom sin nya organisation Z (Ericsson Network Engineering & Construction) åtagit sig att för cirka 324 miljoner kronor bygga ut telefonnäten i Cyrenaika-distriktets kustområde och öka kabelkapaciteten i städerna El Beida, El Merj och Derna med sammanlagt 35 000 linjer.

I Derna startade arbetet i oktober 1981, på de övriga platserna mellan januari och maj i år. Projektet löper enligt nuvarande kontrakt in i 1984, men chans till tilläggskontrakt finns.

Så långt finns ingen orsak till höjda ögonbryn. Det unika förklarar projektchefen **Sören Lagergren**.

– Normalt kontrakterar Ericsson en underentreprenör som svarar för det fysiska grovjobbet att gräva diken, dra kabel osv, medan vi själva planerar, kontrollerar, övervakar och tar huvudansvaret gentemot kunden samt, förstas, levererar all materiel.

– När vi kom in i bilden fanns här redan en kontrakterad pakistansk entreprenör, som dock hade tagit sig vatten över huvudet på annat håll och inte klarade av åtagandet. Då beslöt vi att ta över även den delen av projektet. Följden är att vi själva utför hela projektet, inklusive grovjobbet. Mig veter-

I Cyrenaika-distriktets nordspets, "ökenräven" Rommels stridsområde mellan Benghazi och Tobruk, pågår projektet i städerna El Merj, El Beida och Derna.

ligt har Ericsson aldrig gjort det förut.

– Varför fråga det hittills normala och ta entreprenadjobbet själva?

– Det fanns inte tid att gå ut och söka en ny underentreprenör när pakistanerna packade ihop, förklarar Sören Lagergren. Därtill har detta lekt i varje fall mig i hågen en längre tid. Överlämnar man en viktig bit av ett projekt på en underentreprenör så blir man ju beroende av den senares vilja och förmåga att göra sitt jobb inom rätt tid och på rätt sätt. Ingen entreprenör tar ett underkontrakt om han inte tror sig tjäna pengar på det. Nå, varför kan inte vi själva ta även den biten av förtjänsten? I vårt aktuella projekt faller hela 73% av totalkontraktet på installationsjobbet.

SNABB UTBYGGNAD

Mobiliseringen har gått snabbt. För drygt ett år sedan fanns en handfull män på plats, boende i husvagn och med en liten 2-rummare med en enda telefon som kontor inne i Beida stad.

Sören Lagergren,
projektchef
i Libyen.

Kort om Libyen

Libyen på Nordafrikas medelhavskust heter officiellt **The Socialist People's Libyan Arab Jamahiriyyah**. Landet är drygt 4 gånger så stort som Sverige och består till 9/10-delar av sterila öken- och stäppområden. Den odlingsbara marken finns uteslutande längs medelhavskusten där drygt 95% av de 2,9 milj invånarna bor, samt i oaser i söder. Ca 30% av invånarna bor i städer, resten är bofasta lantbrukare och nomader.

Klimat: nederbörd 0–500 mm beroende på landsdel. Temperaturen stiger sommartid till 40–45 grader i kustområdena, i ökenområdena ofta över 50 grader.

Naturtillgångar: olja, gas, järnmalm.

BNP/capita: ca 2,400 dinarer (1 dinar = ca 20 kronor).

BNP uppdelat på sektorer: olja 56%, industri 2,6%, jordbruk 2,5%, byggnation 15%, transporter 5,6%, handel 5,5%.

Export/import 1978: 2,9 resp 1,4 miljarder dinarer.

Befolkning: araber och berber.

Språk: arabiska.

Religion: islam.

Idag finns utanför El Beida en komplett camp av fullt möblerade och utrustade prefabricerade villor från Finland, bostadscontainers från Nybronäs i Värmland, mässlokal, kök, verkstäder av olika slag, klubblokal och – inte minst – en liten men naggande god fabrik på "bakgården" där man gjuter alla kabelbrunnar av betong.

I El Merj och i Derna finns likadana men mindre camper, dock utan verkstäder och cementfabrik.

Via en agent i Manila har man rekryterat och utbildat 315 filippiner, och från Sverige rekryterat såväl Ericsson-expertyper som förmän från svenska entreprenadföretag.

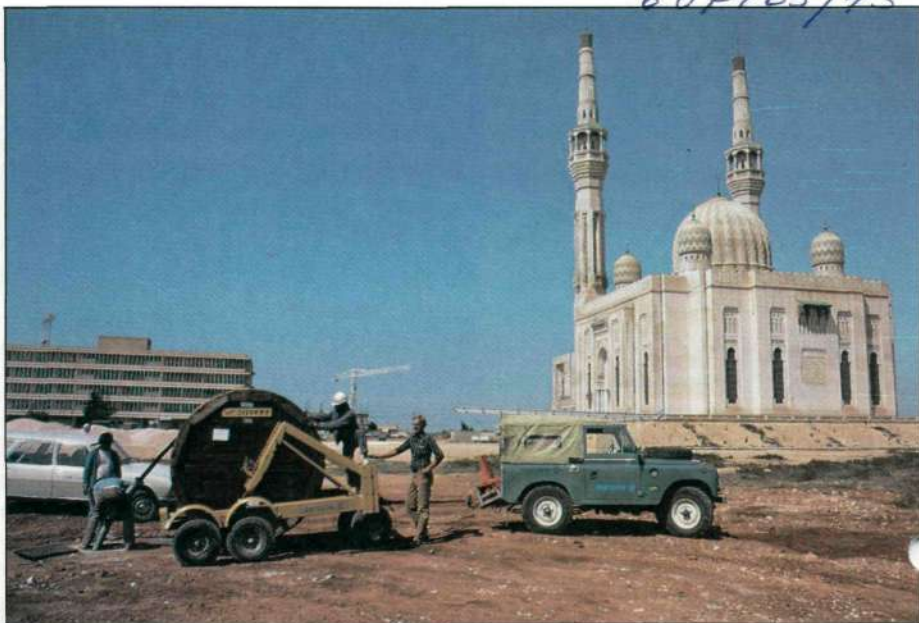
Vidare har man köpt komplett maskinpark inkluderande ett 20-tal större entreprenadmaskiner, såsom Åkerman grävmaskiner, Volvo-BM traktorgrävare och en komplett utrustning för tillverkning av kabelbrunnar. Lägg därtill en imponerande fordonspark med 15 stora Volvo lastbilar och ett antal släpvagnar, där vissa ekipage kan ta last upp till 50 ton.

Totalinvesteringen inklusive camperna uppgår till cirka 40 miljoner kronor.

PROJEKTET FLYTER BRA

Självfallet gjordes i början en hel del missar, men idag löper projektet väloljat. Eftersläpningen i början har i stort sett inhämtats och man ligger hyggligt i fas med den kontrakterade tidsplanen i de olika städerna.

Att klara detta parallellt med rekrytering och utbildning av personal samt uppförandet av camper är en imponerande prestation i vilket land som helst, än mer i detta land. Men så håller projektfolket också ett högt tempo med arbetsdagar från 6.30 på morgnarna till, formellt 17.00, men oftast med övertid till mörkrets inbrott vid 19-tiden.

Bengt Granström med filippiner och kabelekipage framför den vackra och dominerande huvudmoskén i El Merj.

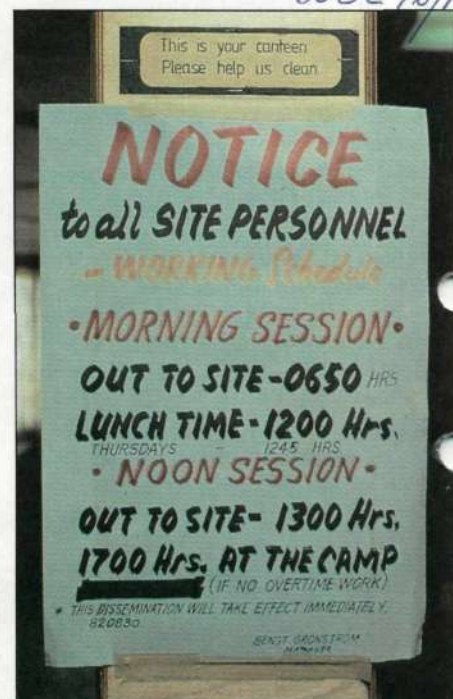
– Jag kan inte nog berömma vår personal, säger Sören Lagergren. Grabarna är helt enkelt fantastiska i sin lojalitet. De ställer upp när som helst, oavsett dag och klockslag. Med sådant folk kan man klara nästan vad som helst!

SJÄLVFÖRSÖRJANDE ORGANISATION

Projektet omfattar 89 kabinettområden som kräver nära 4 000 kabelbrunnar av betong, samt nedläggning av 823 kilometer kabel i 343 kilometer kabeldiken som ska grävas och fyllas igen längs städernas gator.

– Det är för att så långt möjligt ha alla detaljer av projektet i vår egen hand som vi har skapat vår egen betongfabrik, berättar Sören. Vidare har vi upprättat en egen verkstad med reservdelslager för underhåll och repara-

tioner av fordon och maskiner; vi har vår egen snickarbod, egna rörmockare, svetsare osv, till och med vårt eget förnämliga tvätteri med automatiska maskiner. Dessutom har vi ett litet laboratorium, där vi fortlöpande analy-

Arbetstiderna anslagna i El Merj-mässen. Man jobbar 6 dagar/vecka, och övertid till skymningen är mer regel än undantag.

Betongfabriken på El Beida-campens "bakgård" ska totalt tillverka 4 000 kabelbrunnar om 7–12 ton, alltefter storlek.

En mindre kabelbrunn sänks på plats i en gata i den lilla hamnstaden Derna. Här ses en bråkdel av Ericssons imponerande maskinpark för projektet.

och vi har utomordentlig administrativ erfarenhet att falla tillbaka på.

– Så varför i fridens namn skulle vi inte, där så är lämpligt, rekrytera och utbilda arbetskraft för total nätbyggnad i egen regi? Rätt skött finns där pengar att hämta. Annars skulle det inte finnas fristående entreprenadföretag som tar sådana jobb, påpekar Sören.

SOCIALA LIVET – PÅ GOTT OCH ONT

Projektpersonalens leverne i Libyen har onekligen sina sidor.

När man som besökare kommer till någon av de tre camperna är första frågan:

– Har du cigaretter. Fick du med dig toalettpapper?

Det visar sig att toalettpapper inte funnits att köpa sedan flera månader. Detsamma gäller cigaretter. Importen

serar och testar betongkvaliteten i våra kabelbrunnar.

– Vi försöker kort sagt att vara självförsörjande på alla tänkbara områden, dels för att inte vara beroende och sinkas av underleverantörer och dels, självfallet, för att spara pengar. Enbart verkstaden spar stora pengar åt oss; det skulle kosta oss 5–10 gånger så mycket att anlita en utomstående verkstad för bilparken.

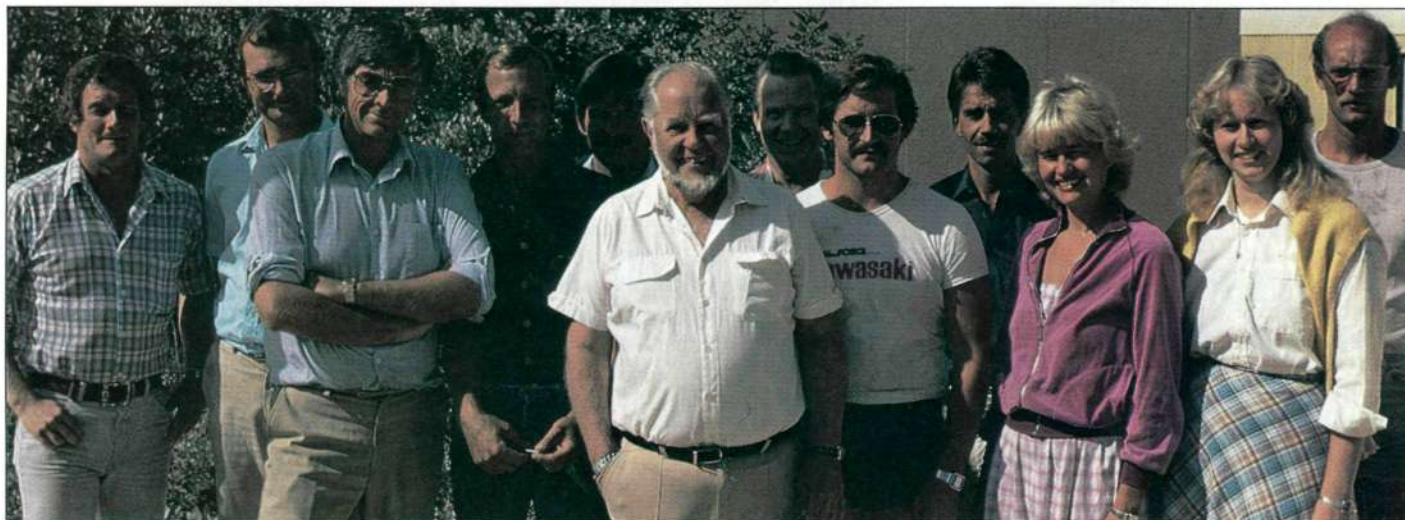
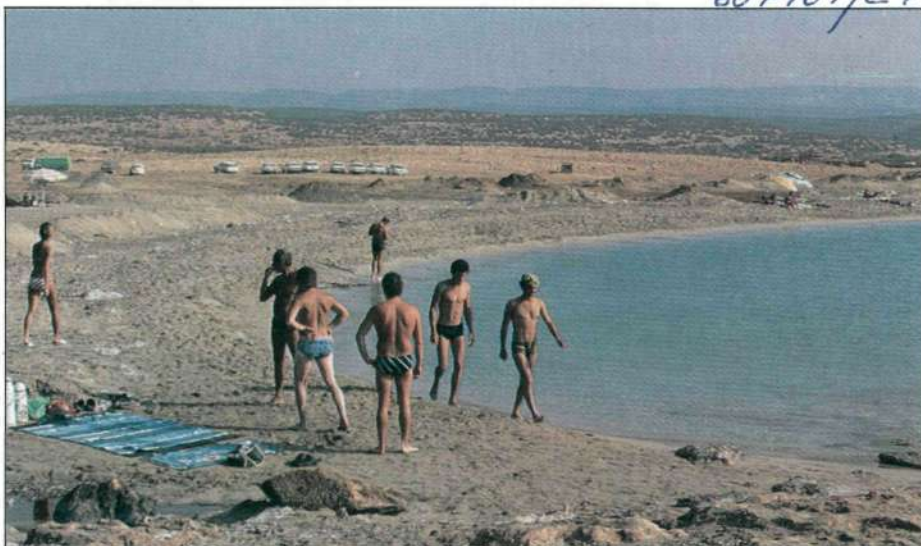
– Tror du på det här med egen entreprenadverksamhet, frågar vi Sören.

– Obetingat, mer än någonsin efter våra erfarenheter hittills här i Libyen.

Medelhavet erbjuder underbar rekreation från juni till december, om vädret är bra. I bakgrunden det bördiga högland där El Beida och El Merj ligger.

Nedan: Projektchef Sören Lagergren (i mitten) med några av svenskarna i El Beida-campen. Till höger ses Jaana Lindholm framför maken Bill, samt Margaretha Alvars.

Ericsson har allt som behövs för att ta entreprenadbitarna lika väl som projektledningen av nätbyggnaden; inom företaget har vi ingående kunskaper om och egen teknik för nätbyggnad, vi har lång och omväxlande erfarenhet från ett otal länder runt om i världen,

607964/2

607966/44

► från USA stoppades av kända skäl. Libyen lär visserligen ha egen tillverkning, men den kan inte på långa vägar möta efterfrågan. Under Hajj-perioden i september avstannade därtill sedvanlig distribution nästan helt. Effekten blev att praktiskt taget hela landet snabbt blev renons på cigaretter.

– Men det kan man leva utan, även om man som jag faktiskt är rökare, säger en av kvinnorna i projektet, **Marie-Louise Granström** som för första gången flyttat till ett utlandsprojekt tillsammans med maken **Bengt**, platschef i El Merj.

BRIST PÅ MATVAROR

– Värre är att det ofta är brist på vissa matvaror och andra nödvändiga artiklar. Grönsaker och frukt finns i överflöd, det säljs utesluttande välgångarna av odlarna direkt. Men kött och fisk, liksom ibland basvaror som mjöl, socker, salt osv, kan långa tider lysa med sin frånvaro på mataffärernas hyllor och diskar. Knepet är att utnyttja våra kyl- och frysskåp och köpa för 3–4 månaders behov när man får tag i sådana varor.

Samma vittnesbörd ger ungarlarna i Derna-campen. De kan få ränna omkring i timmar i stadens affärer i sina försök att komma över en bit kött, oftast förgäves.

– På redan här utanför hamnen låg förr alltid 5–10 fartyg i väntan på att få plats i hamnen för lossning. Nu ser vi sällan mer än ett par fartyg, och dagar i sträck inget fartyg alls, säger skotten **Bill Waters** i Derna.

Orsak? Importen synes ha bantats kraftigt på grund av minskade exportinkomster, en följd av oljeöverskottet på världsmarknaden och därav lägre oljepriser.

STEREOTYP FRITID

Om fritiden skulle man kunna fatta sig kort, då det är precis vad den är – kort.

– Med så mycket arbete som ska göras, och med begränsade fritidsmöjligheter tillgängliga i det här landet, så jobbar vi lika gärna övertid som att sitta och hänga, menade en av svenskarna när reportagetemat besökte projektet.

Det verkar som om personalen har problem med att finna stimulerande rekreation på fritiden.

Ändå jobbar man i Libyens vackraste och mest intressanta landsdel, Beida-området ca 650 m över havet med berg och dalgångar, skogklädda höjder, lantbruk med kor, får och getter, tempererat klimat och havet inpå knutarna. Därtill finns i närheten massor av fascinerande lämningar efter de

Bengt Granström med maken Marie-Louise, som tillbringar merparten av sin vardag i El Merj-mässen. "Man måste engagera sig, det duger inte att isolera sig hemma", säger hon.

gamla fenicierna, grekerna, romarna, turkarna och – naturligtvis – araberna.

En orsak är svårigheten att få social kontakt med libyerna och deras kultur. Den senare presenteras enbart på arabiska i radio, TV, tidningar osv. Det sociala umgänget blir i stort sett begränsat till de egna arbetskamraterna, som man ändå frotteras med dagligen.

Dock har Ericsson gjort allt för att göra livet där nere så drägligt som möjligt. Familjevillorna håller mycket hög standard. Ungarlarnas bostäder, en person per container med rum, pentry, dusch och sovrum, klagas det inte heller på, tvärtom.

Varje camp har TV, videoprogram från Sverige, bordtennis och surfingbräda. I huvudcampen i El Beida finns ett klubbhus med tyngdlyftningsrum, bastu, biljard, bridgebord, mysig inredning och ett litet men omväxlande bibliotek, sammanställt av **Ulla Carlberger** i Stockholm. Övriga camper har tillgång till alla faciliteter i klubbhuset.

Lägg därtill det blå Medelhavet på 20–30 minuters bilresa från Beida- och Merj-camperna, medan Derna-campen ligger med strålande utsikt några hundra meter från sandstranden. Vattnet är badvänligt ända till december, men blir efter vintern inte uppvärmt igen förrän i juni.

Men det är klart: även bad i underbart skönt vatten blir i längden monotont. Och har man sett ruinerna i Cyrene ett par gånger, så har man fått nog.

– Fritiden? Tja, vi badar, läser mycket, och pratar med varandra, sa en ungarl i Derna helt kort.

INSATS AV KVINNORNA

I Beida-campen finns fyra kvinnor och det är påtagligt vilket annorlunda, mer ombonat intryck den campen ger i jämförelse med de båda andra. Träd och blommor har planterats runt kåkarna, även av ungarlarna vid sina containerbostäder, som de därtill har försett med hemsnickrade men verkligt snygga verandor. Sitt område i campen, "ERIC's EDEN", har grabbarna omgärdat på ett sätt som för tanken till "High Chapparal" i Småland.

Kvinnorna är projektchefens fru **Gun-Britt Lagergren**, personalchef **Bill Lundholms** maka **Jaana**, campchefen **Bengt Alvars** hustru **Margaretha** samt administrativ chefen **Lage Sjöbergs** fru **Henya**.

– Fruarnas närvaro kan inte nog överskattas, säger Sören Lagergren med instämmande från Bill Lundholm. De jobbar några timmar om dagen i campen och på kontoret med sysslor som passar dem. De gör en underbar insats, för att inte tala om den psykologiska effekten av att ha käcka duktiga flickor i vårt pyttelilla "samhälle". Det gör mycket för vår standard. Vi killar håller oss snygga och propra efter jobbet, pysslar i campen, planterar växter osv, något som knappast förekommer i rena ungarlarskamper. Kvinnorna är sannerligen förtjänta av en honnör och en eloge!

SILVERPLAKETTÖRER

ANNA PETTERSSON, LME/HF/SX/VT 36

Anna Pettersson på HF/SX/VT 36 fick sin silverplakett i början av juni. Hon, som de flesta av årets silverkvinnor- och män, började på LM Ericsson 1937.

Född och uppväxt i Älvsjö söder om Stockholm sökte Anna först jobb på LMEs Solfabrik i Älvsjö. Men där tyckte man att hon var för liten för det kanske hårda jobbet.

Det blev i stället Esselte Vasagatan i Stockholm innan hon kom till LME och VT 09 på Tulegatan. Om LME-flyttningen ut till nuvarande HF i Hägersten, säger Anna så här: - Det var alla tiders, för då fick jag mycket närmare till arbetet.

I slutet av 40- och i början av 50-talet jobbade hon som instruktör för sådana som skulle utföra hemarbete. Dvs arbete som utfördes i bostaden för LMEs räkning.

- Det var bl a lindning av fjädergrupper och hörtelefonrullar, berättar Anna. Numera har hemarbete för LME upphört. Men på den tiden var det ganska många som jobbade hemma för LM Ericsson.

På senare år har Anna flyttat från villan i Älvsjö till Hägersten, alltså har hon nämnt arbetsplatsen ännu närmare.

- Hur det kommer sej att jag stannat 45 år på samma företag? Jo, jag har trivts. Har haft bra förmän och bra arbetskamrater hela tiden.

Vintern, våren och sommaren 1945 minns Anna väl. Det var då hon gick strejkvakt utanför HF:s grindar under Metallstrejken.

Fritidsintressen och fritidssysselsättning har hon alltid haft gott om. Hon var med i tjejernas handbollslag, åkte skidor bl a.

Hon var med i det folkdanslag som bildades på LME i samband med att

teatersektionen skulle spela Värmlänningarna på LM-dagen på Skansen. I kören deltog hon också.

Inom det fackliga har hon varit kontaktombud och skyddsombud. Hon är fortfarande huvudombud inom verkstadsklubben för Skådebanan, teaterintresserad som hon är.

Som deltidspensionär arbetar hon numera tre dagar i veckan. Hon är vidare instruktör i folkdans hos

Här var det glatt när LM Ericssons biträdande produktionsdirektör Sture Edsman överlämnar silverplaketten till Anna Pettersson på 36:an. I mitten ses Annas syster Ira.

IOGT-NTO i Älvsjö. Och till olika kongresser inom IOGT har hon rest vida i världen, bl a USA. Sommaren 1982 blev det folk-

dansturné till Danmark och resa till IOGTs världskongress i Bergen i Norge.

Göran Hannerz

RUNE BJÖRKSTRÖM LME/HF/S/BT

I maj i år fick LM-aren Rune Björkström silverplakett. I september gick han i pension, men jobbade dessförinnan med arbetsberedning på HF/S/BT.

BENGT PLATNER, SRA

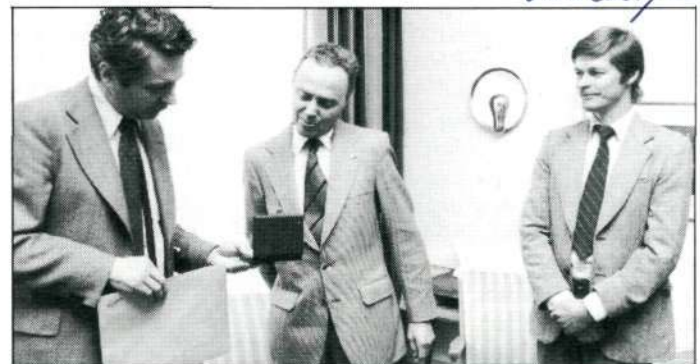

Bengt Platner, finmekaniker, resemontör, förman, är silverman från SRA i Kista.

STIG HJELTING, LME/HF/SX/VT 15

Stig Hjelting LM-are på HF/SX/VT 15 mottager sin silverplakett av bitr produktionsdirektör Sture Edsman. Lite försynt i bakgrunden ses avdelningskompisen Börje Kolm. Kuvertet innehåller ett aktiebrev med registrerade aktier för cirka 5 000 kronor.

ERIC SANDIN, LME/HF/XK/ALG

Och här delas ytterligare en silverplakett ut på LME. Det är XK/AC Erling Storesund (t v) som gratulerar silvermannen Eric Sandin, XK/ALG. Till höger ses XK/ALC Sven Bengtsson. Eric Sandin anställdes på LM Ericsson den 3 juni 1937 och har alltså kämpat på inom bolaget i drygt 45 år. På LM Ericsson kom han först till verkstaden och jobbade i många år med reläjustering på VT 39, innan han kom till avdelning XK/A.

GIGANTISK MÄSSA I SYDKOREA

Ericssons största affär hittills i Asien värd nära 600 miljoner kronor gjordes i början av året med Sydkorea.

Det var därför naturligtvis speciellt viktigt att koncernen deltog i Sydkoreas största handelsmässan någonsin, som pågick i huvudstaden Seoul under tre veckor kring månads-skiftet september-oktober.

Arne Cavalli-Björkman, produktinformationschef hos Ericsson, var på plats och rapporterar här i ord och bild om denna gigantiska industrimässa.

Mässan invigdes den 24 september av Sydkoreas premiärminister **Kim Sang-hyup**, tillsammans med vice premiärministern **Kim Joon-sung**, handels- och industriministern **Kim Dong-whi** samt presidenten för Korea Trade Promotion Corp (KOTRA) **Yoon Ja-jong**.

Närvarande var också 250 medlemmar från regering och diplomatiska kåren samt cirka 4 000 in- och utländska företagsledare. 672 koreanska och 253 utländska företag deltog, enligt uppgift från KOTRA.

Tio av Sydkoreas största företag hade byggt egna paviljonger, som gav imponerande intryck av vad sydkoreansk industri kan åstadkomma i dag och de mål som man satt upp.

Bland utländska deltagare återfanns IBM, Boeing, Motorola, Northrop, Mitsubishi, Westinghouse, Pelikan och Northern Telecom, vilka presenterade atomkraftgeneratorer, flygplan, kommunikationsutrustningar och datorer. Nio japanska företag redovisade elektronik- och telekommunikationsprodukter.

Sveriges ambassadör i

Seoul International Trade Fair (SITRA -82) uppbyggd inom området Korea Exhibition Centre (KOEK) i södra förorterna till huvudstaden Seoul redovisade produkter och "know-how" från över 900 koreanska och utländska företag. Ett tio-tal ledande företagsgrupper hade uppfört egna paviljonger.

Sydkorea, Karl Wärnberg, samt Charlie Sjöström, VD i Sveriges Exportråd, presenterade den svenska paviljongen för handels- och industriministern. Denne påpekade den stora betydelsen av att Sverige var det första landet som anmälde sitt deltagande i mässan.

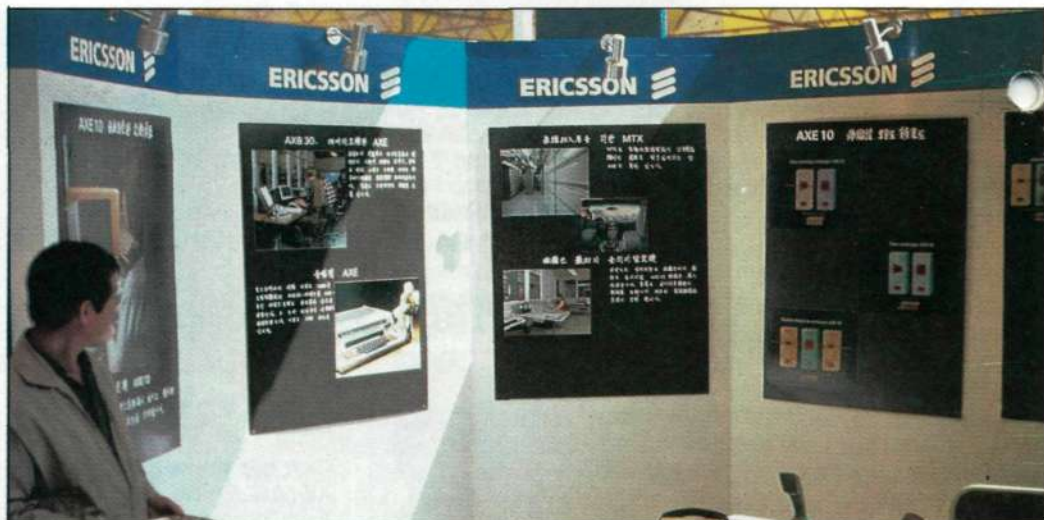
Svensk industri represen-

terades av omkring 30 företag i en utomhuspaviljong på cirka 400 m², varav Ericsson disponerade en fjärdedel.

Vi ansågs ha en väldisponerad utställning med tydliga fotomontage med koreansk text på svart botten. Under mässans första vecka besökte i genomsnitt 10 000

koreaner varje dag vår del av paviljongen.

Representanter och inköpare, bland annat stora entreprenadföretag, visade stort intresse för nätmateriel och verktyg, Ericsson Sunwind, mobilradio, DIAVOX telefonapparat, glasfiber-skarvning, försvarsmate-

Den svenska utställningen på cirka 100 m² visade genom bildmontage olika produktområden från LMEs X-division, Strömförsörjningsavdelning och Anläggningsavdelning samt från dotterbolagen Ericsson Information Systems och SRA Communications. Fem koreaner från tekniska universitetet presenterade framgångsrikt Ericsson-gruppens produkter för huggade spekulanter.

system MD 110.

Det framgick tydligt, att koreanerna ville skaffa sig alternativ till amerikanska och japanska produkter och leverantörer. En bekräftelse på detta antagande har vi ju redan fått genom den i ingressen omnämnda rekordordern från Sydkorea, vilken togs hem i konkurrens med bland annat Nippon Electric, Northern Telecom och ITT.

IN MEMORIAM

Ragnar Ericsson

Eric Ragnar Ericsson avled den 12 juli, 81 år gammal.

Han utexaminerades från Chalmers Tekniska Högskola 1924 och började hos LM Ericsson 1929. Efter ett par års tjänst i Italien kom han 1931 till Mexiko, där han 1936 blev VD för Ericsson Comercial.

Hans tid i Mexiko, fram till 1946, sammanföll till stor del med andra världskriget och de problem detta förde med sig. Förbindelserna med moderbolaget var praktiskt taget avskurvat vilket innebar ett arbete som krävde stor idériedom och förmåga till väl genomtänkta improvisationer.

Vid återkomsten till Sverige 1946 arbetade Ragnar som konstruktör inom Transmissionsavdelningen. När G-divisionen bildades 1954 blev han konstruktionschef för telefonapparater, en tjänst som han innehade fram till pensioneringen 1966.

Vi som fortfarande arbetar med telefonapparater minns med glädje och stor tacksamhet Ragnars djupt analytiska förmåga, hans idériedom och framförallt hans eminenta kunskaper i matematik och klassisk fysik.

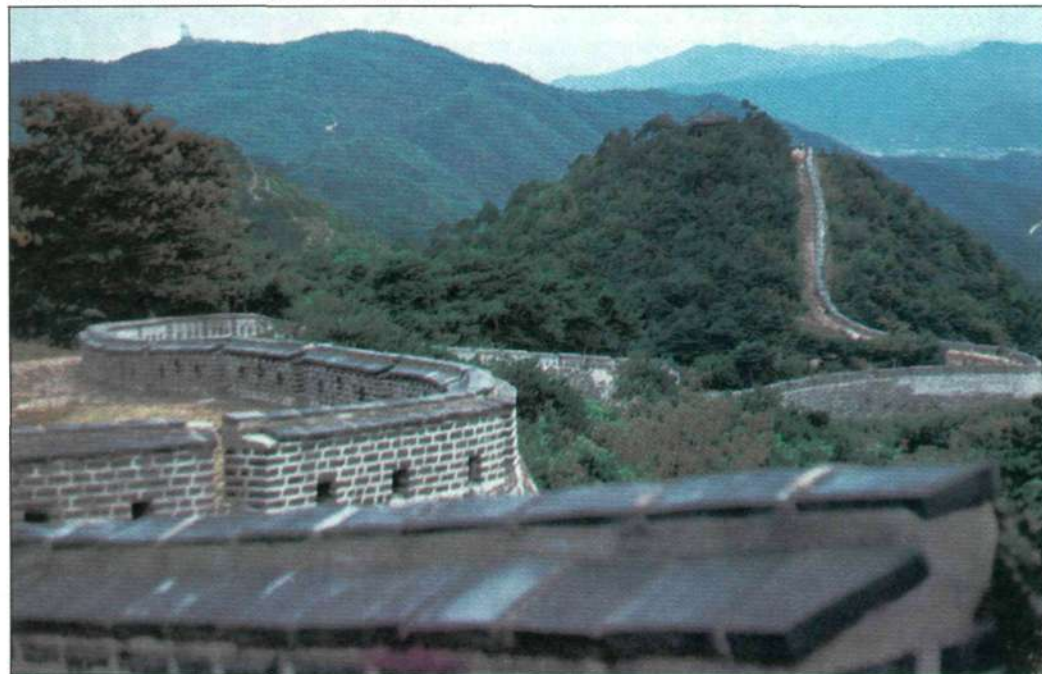
Bland konstruktionsresultat framtagna under Ragnars ledning kan nämnas samtliga idag

Under de tre veckor som utställningen pågick hade tolv länder speciella utställningsdagar. Sverige startade med sin "nationaldag" den 25 september med tal av bland annat ambassadör Karl Wärnberg och direktör Charlie Sjöström i Sveriges Exportråd. På scenen anordnades en show där svenska folkdanser ingick och som direktsändes i koreansk TV.

*

Nedan ses delar av vad som återstår av den 2 000-åriga gamla koreanska huvudstaden, en sju meter hög ringmur med entréportar.

av LME producerade elektrokustiska komponenter, telefonapparaten DIALOG, befintliga utomhusapparater m m.

Ragnar var under många år ledamot av Telefonapparatkommittén; en kommitté i samarbete mellan LME och televerket. Ett annat kommittéarbete i vilket han också deltog med stor entusiasm, kunskande och diplomati var den mellan LME och ITT, som i slutet av 1950-talet

konstruerade den telefonapparat som sedermera tillverkades av den gemensamma telefonfabriken INDETEL i Mexiko.

Ragnar var sedan 1949 ständigt sekreterare i Svensk-Mexikanska Sällskapet i Stockholm. Åren 1935–38 var han sekreterare i American Institute of Electrical Engineers och var även medlem i sammanslutningarna Academia Nacional de Ciencias, American Institute of

Physics och Sociedad Matemática Mexicana.

Vi som hade förmånen att arbeta tillsammans med Ragnar minns med saknad den stora arbetsglädje som han så ofta visade oss, en arbetsglädje som smittade av sig till fromma för samarbetet mot gemensamma mål. Minnet av hans alltigenom vänliga personlighet lever kvar bland oss.

Arne Boeryd

KCM i golf:

DUBBELSEGER FÖR SIEVERTS

Årets koncernmästerskap i golf spelades lördagen den 4 september på Söderhamns 18-hålsbana. Ny koncernmästare blev Karl-Gunnar Barklund från Sieverts Kabelverk i Sundbyberg med 159 slag.

Tidigare 3-faldige mästaren Gunnar Malmberg från ELLEMTEL hade ingen lyckad dag och slutade långt ner i resultatlistan. Runner-up – eller tvåa i KCM-spelet blev en annan SKV:are, nämligen Greger Hansson från Hudiksvall med 161 slag.

Banan var i utmärkt skick och fick många berömmade ord av deltagarna. Det var snabba greener, men här och där lutningar, som gjorde inspelen lagom besvärliga. Ett och annat vattenhinder tog också sin tribut och det fick "droppas" litet då och då. Men inte bara ett förlorat slag, utan också förlorad boll som följd.

Totalt kom 73 spelare till start av vilka 25 kämpade om mästerskapet. Tredje man i KCM-slagtävlingen blev Rolf Heidefors från Ericsson Information Systems (EIS).

Tävlingsformerna var för året delvis förändrade. A-klassen spelade slagtävling med hcp, B- och C-klasserna poängbogey. Koncernmästare och runner-up blev de två bästa bruttoscorerna i klass A.

I klass B segrade Maths Mathsson, EIV, med 64 poäng före Rolf Nordström, Rifa, med 63. I klass C blev det dubbelseger för hemmaklubben Söderhamn genom Bengt Göthe, 61 poäng, och Johnne Sörberg, 60 poäng.

I 18-hålspoängbogeyn segrade Karl-Axel Lunell, LME/LD, och tillika ordförande i Ericsson Golfers. Andre man här blev "altmeistern" och pensionären Ragge Gustafsson.

I supporterklassen slutligen avgick också en hemmasupporter med segern, nämligen Sven Skoglund, som vann före Britt Björklund.

RESULTAT

Koncernmästare: Karl-Gunnar Barklund, SKV, 159 slag, **runner-up** Greger Hansson, SKV/HL, 161 slag.

Klass A, hcp – 10, 36 hål, slagtävling: 1) Karl-Gunnar Barklund, SKV, 147, 2) Rolf Heidefors, EIS/LI, 152, 3) Johnny Farman, LME/HF, 152, 4) Greger Hansson, SKV/HL, 155, 5) Hans Lindqvist, EIS/BA, 155, 6) Thomas Bayerlein, SKV/HL, 158, 7) Kent Flodin, EIS/LI, 159, 8) Paavo Kallio, LME/HF, 161, 9) Gunnar Salnäs, LME/HF, 162, 10) Anders Snare, LME/HF, 163.

Klass B, hcp 11–20, 36 hål, poängbogey: 1) Maths Mathsson, EIV, 64, 2) Rolf Nordström, Rifa, 63, 3) Jan Warnberg, SRA, 61, 4) Märta Skoglund, LME/SÖ, 60, 5) Lars-Göran Lindgren, LME/SÖ, 58, 6) Eldor Laikre, LME/HF, 57, 7) Rolf Olofsson, TCN, 55, 8) Björn Österberg, LME/SÖ, 55, 9) Rauno Leppänen, LME/SÖ, 54, 10) Åke Cajstedt, SRA, 54.

Klass C, hcp 21–30/36, 36 hål, poängbogey: 1) Bengt Göthe, LME/SÖ, 61, 2) Johnne Sörberg, LME/SÖ, 60, 3) Jan Hjertén, EIS/VB, 58, 4) Jörgen Lind, LME/HF, 58, 5) Kjell Singelman, SRA, 55.

Rune Kjellberg

I mittens årets koncernmästare i golf, Karl-Gunnar Barklund från SKV i Sundbyberg. Tv Hans Lindqvist, tävlingsledare i Ericsson Golfers och t h Karl-Axel Lunell, ordförande i Ericsson Golfers.

Foto: Karl-Evert Eklund

LM-loppet 1982:

ÅTER REKORD I DET POPULÄRA TERRÄNGLOPPET

Jan Hjelm från LME/ÄL återtog banrekordet i LM-loppet i terränglöpning lördagen den 18 september. Hans vinnartid på den 10 275 meter långa banan blev 35.34 minuter, en putsning med 32 sekunder.

Drygt 320 löpare hade anmält sig till årets LM-lopp i terränglöpning, det 11:e i ordningen. Men vid starten ute vid Brantbrinks IP i Tullinge söder om Stockholm visade det sig att ett 70-tal anmälda stannat hemma.

Årets totala segerherre blev Jan Hjelm (LME/ÄL) som här ses i ett motlut och till slut vann på den nya rekordtiden 35.34 minuter.

Samtliga foto: Bo Blinette

Det var andra gången Jan Hjelm totalsegrade i LM-loppet och den här gången ledde han från start till mål. — Jag har varit i bra form i år och sluppit skador. I Lidingö-loppet kom jag på 131:e plats med 1.53.57 tim, den bästa tid jag någonsin noterat, berättar Jan (40), som inte började löpträna förrän i 30-årsåldern.

10 000 m bana har han inte sprungit i år, men på 5 000 m har han ett årsbästa nyligen på 15.37 min.

Tilläggas bör kanske att Jan Hjelm tävlar i klassen yngre oldboys.

I seniorklassen vann fjolårstreaan **Michael Bromark**, LME/HF, på 36.18 och i klassen äldre oldboys segrade **Hans Undin** också från LME/HF på 38.35 min.

De två enda klasserna som inte vanns av LM-are togs båda av SRA i Kista. **Karl-Erik Ström** var snabbast i veteranernas uppgörelse med 43.55 min, medan **Ebbe Callheim** hade fina 44.23 i klassen äldre veteraner.

Damklassen hade lockat åtta deltagare och som vanligt var **Siv Pettersson** från LME/HF överlägsen. Hon vann på 42.09, en tid som hade räckt till åttonde plats bland grabbarna i yngre oldboysklassen.

I den stora motionsklassen gick 150 löpare i mål, därav fem tjejer. Att många av motionärerna tränat litet mer än vanligt kan avläsas av det faktum att de 69 främsta i klassen gick under det magiska 50-minutersstrecket.

Lennart Isaksson från LME i Västberga toppade bland motionärerna med sluttiden 40.43 min.

RESULTAT

Seniorer: 1) Michael Bromark, LME/HF, 36.18, 2) Kalevi Penna, Televerket, 36.30, 3) Åke Wansölin, LMS/S, 37.52, 4) Bo Wallsten, LME/HF, 38.05, 5) Ingemar Nilsson, LME/HF, 38.55, 6) Sven-Åke Andersson, LME/HF, 39.29.

Yngre Oldboys: 1) Jan Hjelm, LME/ÅL, 35.34 (nytt banrekord), 2) S-E Pettersson, LMS/S, 38.47, 3) Tommy Lindbohm, LME/HF, 40.29, 4) Yngve Pettersson, LME/HF, 40.36, 5) Bo Ahlström, Televerket, 41.27, 6) Olle Magnusson, LME/ÅL, 42.05.

Äldre oldboys: 1) Hans Undin, LME/VH, 38.35, 2) Kaj-Ole Jansson, LME/ST, 39.59, 3) Tor Träskelin, BO, 40.16, 4) Rauno Rikonen, LMS/S, 40.39, 5) Ansgar Ågren, Televerket, 40.47, 6) Leif Johnsrud, Rifa/Kista, 43.00.

Veteraner: 1) Karl-Erik Ström, SRA/Kista, 43.55, 2) Valter Bolme, LME/HF, 45.13, 3) Erik Norberg, Televerket, 46.54, 4) Lars Furuskär, SRA/Kista, 50.31, 5) Lars Pantzar,

Startskottet har just gått för årets LM-lopp och massrusningen börjar i den 10 275 meter långa tävlingen.

*

Bästa långlöparkvinnan inom Ericssonkoncernen, Siv Pettersson (LME/HF), efter sin seger i årets LM-lopp.

LME/HF, 53.30, 6) Sverre Samuelsson, LME/HF, 55.43.

Äldre veteraner: 1) Ebbe Callheim, SRA/Kista, 44.23, 2) Sture Reslow, BO, 45.42, 3) Wilhelm Skogslund, LME/HF, 45.47, 4) Johan-Anders Dalsbö, LME/HF, 45.58, 5) Arnold Johansson, LME/VH, 46.52, 6) Bertil Rödger, LME/HF, 49.24.

Damer: 1) Siv Pettersson, LME/HF, 42.09, 2) Karin Mattsson, Televerket, 47.34, 3) Louise Dyrendahl, 50.12, 4) Kajsa Raak, SRA, 51.44, 5) Kristina Kaill, TCN, 51.57, 6) Els-Marie Hartwig, LME/HF, 56.47.

Motionsklass: 1) Lennart Isaksson, LME/VH, 40.43, 2) Anders Berg, LME/VH, 40.53, 3) Niklaus Wildling, LME/HF, 41.31, 4) Kurt Andersson, Rifa/Kista, 41.34, 5) Kjell Lindén, LME/HF, 42.00, 6) Vesa Niskala, LME/HF, 42.03.

Göran Hannerz

KONTAKTEN
Box 32 073
126 11 STOCKHOLM
LME/HF rum 6133

Utkommer med
6 nr per år

Tryck: ESSELTE
ROTOGRAVYR AB

Ansvarig utgivare:
John Meurling

Redaktör:
Bert Ekstrand
telefon 08/719 2048

I redaktionen:
Göran Hannerz
telefon 08/719 3546

**Personal-
tidning för
Ericsson-
koncernen**

ERICSSON

ISSN 0345-6471

UTGIVARKORSBAND

Rosor till RU-trion

Människor överallt gör dagligen bra jobb och goda insatser. De bara finns till i det tysta. En trogen skara som sällan uppmärksammas för vad de uträttat. Det är lättare att risa än rosa.

Det är därför roligt att här få citera innehållet i ett brev till LM Ericsson från professor **Stellan Ekberg** vid Kungl Tekniska Högskolan i Stockholm.

Läs och gläds trion **Lars Johansson, Ville Kolamo** och **Anders Jansson** på utställningsproduktionen (RU).

"Under det gångna läsåret har utställningsmontern i entréhallen vid Institutionen för Teletrafiksystem – tack vare kraftfulla insatser från LMEs sida – genomgått en radikal sanering. Monterns förändrade form och förnyade innehåll utgör numera ett trevligt blickfång, som alltid tilldrar de

Foto: Karl-Evert Eklund

förbipasserandes intresse och uppskattning.

Då detta befrämjar i lika hög grad

institutionens som LMEs anseende vill jag framföra vårt varmaste tack för tillkomsten av arrangemanget."

Bophuthatswanas postverk uppmärksammar LM Ericsson

Ett intressant förstadagskuvert med nya frimärken har getts ut av det fjärran belägna lilla landet Bophuthatswa-

na (Botswana) i sydöstra Afrika.

Landets postverk intresserar sig för telefonens historia och illustrerar detta

med tre vackra frimärken av våra äldre telefonapparater samt med ett växelbord från 1915. Dessutom ingår ett frimärke från tyska Siemens & Halske.

Valörerna är på 8, 15, 20 och 25 cent och visar i tur och ordning Lars Magnus Ericssons första telefon den ok trumpeteten från 1878; Ericssons första mikrofon, spiralmikrofonen från 1880, användes i telefonapparaten från 1885; "kaffekvarnsmodellen" från 1893 där hörtelefon och mikrofon tillsammans utgör en enhet; Siemens & Halskes bordsapparat, vanligen förbehållen betydande personer. Den har bland annat en handindikator med två magneter och växelströmsringklocka.

Växelbordet från 1915 var i bruk ända in på 1950-talet. Det är en 20-linjers CB-växel från LM Ericsson & Co.

Datumstämpeln visar en fingerskiva som användes omkring sekelskiftet.

REDAKTIONSOMBUD

BORÅS Georg Skoog · INGELSTA Lennart Nilsson · KARLSKRONA Helene Breitholtz · KARLSTAD Ann-Britt Blomberg · KATRINEHOLM Åke Justrand · KRISTIANSTAD Gunnar Holm · MÖLNDAL Lars Köhler · OSKARSHAMN Lars-Erik Enarsson · SÖDERHAMN Rune Kjellberg · VISBY Eva Boberg · EIS Berith Brännström · LMS Thord Andersson · RIF Karl-Erik Bernstål · SKV/SUNDBYBERG Håkan Bergendahl · SKV/HUDIKSVALL Ulf Mickelsson · SKV/PITEÅ Jarl Sundkvist · SRA Marianne Laurell · TCN Hans Segnestam